

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie z odwołania A. B.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 16 marca 2023 r.,
w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska przez sędziego osiągnącego wiek
uprawniający do przejścia w stan spoczynku ,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 maja 2024 r.,

wniosku odwołującego się A. B. o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Marii
Szczepaniec od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego od
orzekania w sprawie I NKRS 33/23

oddala wniosek.

UZASADNIENIE

A. B. (dalej: „Wnioskodawca”) reprezentowany przez profesjonalnego
pełnomocnika adwokat J. B. wniósł o wyłączenie, na podstawie art. 49 § 1
k.p.c. w zw. z art. 50 k.p.c., sędziego Sądu Najwyższego Marii
Szczepaniec od rozpoznania wniosku zawartego w piśmie z dnia 20 maja
2024 r. o wyłączenie składu orzekającego wyznaczonego w sprawie
toczącej się przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt I NKRS 33/23.

Zdaniem Wnioskodawcy, w stosunku do sędziego Sądu Najwyższego,
objętego wnioskiem o wyłączenie, zachodzi okoliczność mogąca wywołać

uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności w sprawie I NKRS 33/23, z uwagi na to, że został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego przez Prezydenta RP na skutek wniosku neoKRS, działającej po dniu 6 marca 2018 r. W ocenie Wnioskodawcy, możliwość wyłączenia członka składu orzekającego w danej sprawie, na podstawie tego typu okoliczności mieści się w zakresie zastosowania powyższej regulacji, która pozostaje komplementarna, a nie konkurencyjna, wobec tzw. testu niezawisłości o którym mowa w art. 29 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 622 z późn. zm.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Sąd Najwyższy nie dopatrył się okoliczności tego rodzaju, które mogłyby podważać zaufanie do bezstronności sędziego Sądu Najwyższego objętego wnioskiem o wyłączenie.

Stosownie do art. 49 § 1 k.p.c., sędzia ulega wyłączeniu, na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie.

Wykładnia art. 49 § 1 k.p.c. pozwala na sformułowanie dwóch przesłanek, które umożliwiają uwzględnienie wniosku o wyłączenie sędziego. Po pierwsze, może to nastąpić, gdy w okolicznościach konkretnej sprawy występuje obiektywna, a więc weryfikowalna, wątpliwość co do jego bezstronności. Po drugie, gdy wątpliwość ta ma charakter uzasadniony. O uzasadnionej wątpliwości w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.c. można więc mówić w przypadku, kiedy jest to wątpliwość wynikająca z obiektywnych okoliczności, ocenianych przez pryzmat rozsądnie działającej osoby. W odniesieniu do uzasadnionej wątpliwości chodzi zatem o poważną wątpliwość. Musi ona jednocześnie istnieć obiektywnie, a nie tylko w subiektywnym przeświadczeniu strony, którą na podstawie zaistnienia określonej okoliczności mogłaby powziąć każda inna, rozsądnie oceniająca i nieuprzedzona osoba. Tym samym nie stanowi przyczyny wyłączenia sędziego sama tylko podejrzliwość strony, ani utrata wiary

w bezstronność sędziego, wynikająca z jej subiektywnego odczucia. Z uwagi bowiem na przyjętą przez ustawodawcę konstrukcję tej instytucji, niezbędne jest oparcie się na obiektywnych, racjonalnych i dających się zweryfikować okolicznościach konkretnej sprawy przemawiających za wyłączeniem sędziego od jej rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2023 r., II NSNc 133/23).

Jednocześnie w judykaturze podnosi się, że stosowanie art. 49 § 1 k.p.c., czyli instytucji, która zakłada dokonywanie oceny podstaw wyłączenia sędziego, nie może być dowolne, w tym sensie, że nie powinno być uzasadniane błahymi przyczynami, które pod pozorem ochrony prawa do sądu byłyby instrumentalnie wykorzystywane do wpływania na personalne ukształtowanie się składu orzekającego. Za wątpliwość uzasadnioną w rozumieniu tego przepisu uznawana jest wątpliwość uprawdopodobniona, a zarazem poważna, skoro okoliczność, która wywołuje wspomnianą wątpliwość, mogłaby zagrażać bezstronności sędziego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 października 2023 r., III CZP 5/23).

Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie nie dopatrywał się podstaw do wyłączenia sędziego objętego wnioskiem od orzekania w sprawie I NKRS 33/23. Podważenie bezstronności sędziego na gruncie art. 49 § 1 k.p.c. nie może opierać się jedynie na ogólnikowym i w istocie hipotetycznym stwierdzeniu, że sędzia objęty wnioskiem o wyłączenie, został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego przez Prezydenta RP na skutek wniosku neoKRS, działającej po dniu 6 marca 2018 r. Tego rodzaju abstrakcyjnie sformułowany zarzut nie powoduje bowiem automatycznie zachwiania bezstronności tego sędziego i nie może *per se* prowadzić do jego wyłączenia w oparciu o art. 49 § 1 k.p.c.

Z tych też względów, nie stwierdzając istnienia przesłanek z art. 49 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]

